

VRAGEN

door de leden van de raad gesteld overeenkomstig artikel 38 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen van de raad van de gemeente Groningen.

2011 – Nr. 40.

VRAGEN van GroenLinks van mevrouw A. Postma en de heer W.B. Leemhuis en het CDA van de heer J. Seton betreffende bijen, bijensterfte en ecologisch beheer. (Binnengekomen: 26 april 2011.)

Veel mensen maken zich grote zorgen over de toenemende bijensterfte in Nederland. Bezweek vroeger ongeveer 8 procent van de bijenvolken tijdens de winter, nu is dat bijna een kwart. De bijensterfte in Nederland is nu drie keer hoger dan tien jaar geleden. Oorzaak is naar alle waarschijnlijkheid een combinatie van ziektes (nosema, de varroamijt), gebrek aan stuifmeel (te weinig wilde bloemen en grootschalige monocultuur in de landbouw) en het gebruik van insecticiden in de land-en tuinbouw (neonicotinoiden zoals imidacloprid). Daarnaast speelt in ieder geval in Nederland een rol dat het aantal imkers afneemt, waardoor de populatie bijen zich ook moeilijk weer herstelt. Maar ook de wilde bij wordt bedreigd, deels door dezelfde oorzaken als waar de honingbij onder lijdt. Bijen, zowel honingbijen als wilde bijen, zijn erg belangrijk voor de bestuiving van gewassen; zo'n 30 procent van de groente- en fruitteelt wordt bestoven door bijen en 80 procent van het totaal aantal bloemen en planten.

Het is een wereldwijd probleem: ook in de rest van de wereld sterven bijenvolken op onverklaarbare wijze en ook wereldwijd zijn bijen van groot belang voor de bestuiving: ongeveer 30% van de totale wereldvoedselproductie is afhankelijk van bijen.

Door de monocultuur in de landbouw en op het platteland wordt het groen in steden en dorpen steeds belangrijker voor bijen. Voor de wilde bijen is vooral soortenrijkdom van belang, voor de honingbij vooral een grote hoeveelheid bloemen.

Niet alleen bijen profiteren van planten en bloemen met veel bloesem, nectar en stuifmeel, maar ook vlinders, insecten, vogels en andere kleine dieren.

In de hele stad Groningen komen ongeveer 70 soorten wilde bijen voor, in het Stadspark alleen al tussen de 30 en 40 soorten.

Dat klinkt misschien als een hoog aantal, maar het is wel een afnemend aantal.

Het is van belang, dat:

- er afspraken worden gemaakt over “bijvriendelijk” beheer (bv. gefaseerd maaien);
- er alleen stuifmeel- en nectarrijke inheemse bloemen, struiken en bomen worden geplant (zie voor geschikte drachtplanten www.bijenhelpdesk.nl);
- er nestgelegenheid wordt gecreëerd voor bijen: dood hout laten liggen, het aanbrengen van reliëf in groengebieden, nestblokken in nieuwe huizen);
- een proces van bewustwording op gang komt van de ernst van de situatie, niet alleen bij groenbeheerders, maar ook onder burgers van de stad;
- kennis en ervaring wordt doorgegeven

Uit een onderzoek van Alterra “De betekenis van openbaar groen voor bijen” van enige jaren geleden, blijkt dat “gemeenten (en waarschijnlijk ook andere groenbeheerders) nauwelijks rekening houden met de dracht van bijen en dat kennis hierover in principe wel beschikbaar is, maar dat deze de groenbeheerders niet goed bereikt”.

Dat is precies dezelfde conclusie die we konden trekken na de lezing van dhr. A.J. Loonstra op 18 maart jl. bij Stadsbeheer voor groenbeheerders en andere belangstellenden.

Ook daar bleek dat er veel kennis binnen de gemeentelijke organisatie aanwezig is en veel bereidheid om het beheer zodanig aan te passen dat bijen (en andere dieren, zoals vlinders) ondersteund worden, maar dat het in de praktijk niet gebeurt.

Tijdens de lezing van dhr. Loonstra werd geconstateerd dat het maaien van de Stedelijk Ecologische Structuur nog steeds niet op een echt ecologische manier gebeurt. De mensen die in de praktijk uitvoering moeten geven aan het ecologisch beheer zijn onvoldoende op de hoogte. Verbetering hiervan kan de bijen erg helpen.

Daarnaast zijn ook andere beheermaatregelen niet afgestemd op het effect op bijen (en andere dieren): bv. gefaseerd maaien, dood hout niet afvoeren, hoogteverschillen aanbrengen, kruidenrijke bermen, aflopende oevers en beplantingsranden en een grote soortenrijkdom.

Wij hebben daarom de volgende vragen aan uw college:

1. CDA-vragen uit 2009 en het vervolg daarop
  - in 2009 heeft de CDA-fractie schriftelijke vragen gesteld over de bijensterfte. Wat is er concreet gebeurd na de beantwoording van de vragen van de CDA-fractie in 2009? Is er inderdaad zoals toegezegd een verbetering van het natuurlijk beheer opgetreden, waarbij nectarrijkere soorten worden geplant en worden er meer tijdelijke locaties ingezaaid? Is hierover overleg geweest met de NBV-afdeling Groningen (Nederlandse Bijenhoudersvereniging)?
2. Ecologisch beheer
  - is het college met ons van mening dat er blijkbaar nog grote verbeteringen haalbaar zijn in het (ecologisch) beheer waar het gaat om “bijvriendelijkheid”?
  - zo ja, is het college bereid om nog meer te investeren in de kennis van groenbeheerders, vooral de uitvoerders, over ecologisch beheer?
  - is het college bereid om in overleg te gaan met andere groen/bermbeheerders als Prorail, de provincie, de waterschappen en Rijkswaterstaat om gezamenlijk te komen tot een beter ecologisch en bijvriendelijk beheer van groen en bermen?
3. Bijensterfte/honingbij
  - Is het college bereid in overleg te treden met de Groningse imkersvereniging om te bespreken of de gemeente een rol kan spelen in het bevorderen van de imkerij?
  - Is het college bereid een campagne te starten (bv. via een folder, de gemeentelijke website, de Gezinsbode) om burgers van Groningen bewust te maken van de ernst van de situatie en de mogelijkheden voor burgers om zelf iets aan de oplossing bij te dragen?
  - Is het college bereid om, meer nog dan nu, braakliggende grond in te zaaien met bijvriendelijke bloemen?
  - Is het college bereid de plaatselijke imkers te betrekken verbeteren van de lokale omstandigheden voor de (honing)bij?